

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: PB-12P/59/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3721203463
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 08. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lucia Kovačinová
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2023:3721203463.11

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trenčín, sudkyňa JUDr. Lucia Kovačinová, vo veci starostlivosti súdu o maloletého A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Považská Bystrica, pracovisko Púchov, dieťa matky C. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XXX, D., E. F., právne zastúpenej JUDr. Darinou Kučerovou, advokátkou, so sídlom Železničná 90/12, Považská Bystrica a otca A. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. XXX, E. F., právne zastúpeného JUDr. Zuzanou Tomášovou, advokátkou so sídlom Železničná 90/12, Považská Bystrica, o zmene úpravy styku otca s maloletým dieťaťom, takto

r o z h o d o l :

Otec je o p r á v n e n ý stýkať sa s mal. A. B., nar. XX.XX.XXXX, nasledovne:

- každý párny týždeň v roku, v sobotu a v nedeľu od 09.00 – 18.00 hod. tak, že si dieťa o 09.00 hod., pred bytom matky prevezme a o 18.00 hod., pred jej bytom odovzdá,
- každý týždeň v stredu od 15.00 hod. do 18.30 hod., tak, že si dieťa o 15.00 hod. pred bytom matky prevezme a o 18.30 hod., pred jej bytom odovzdá .
- počas vianočných sviatkov každý rok 25.12. od 09.00 – 18.00 hod. tak, že si dieťa o 09.00 hod., pred bytom matky prevezme a o 18.00 hod., pred jej bytom odovzdá,
- každý párny rok 31.12. od 09.00 – 18.00 hod. tak, že si dieťa o 09.00 hod., pred bytom matky prevezme a o 18.00 hod., pred jej bytom odovzdá,
- každý nepárny rok 01.01. od 09.00 – 18.00 hod. tak, že si dieťa o 09.00 hod., pred bytom matky prevezme a o 18.00 hod., pred jej bytom odovzdá,
- počas Veľkonočných sviatkov, každý rok vo Veľkonočný pondelok od 09.00 – 18.00 hod. tak, že si dieťa o 09.00 hod., pred bytom matky prevezme a o 18.00 hod., pred jej bytom odovzdá.

Matka je p o v i n n á v určený čas dieťa na styk pripraviť v mieste svojho bydliska a styk otcovi umožniť.

Týmto sa m e n í rozsudok Okresného súdu Považská Bystrica, sp. zn. 12P/34/2021, zo dňa 18.08.2021, právoplatný 08.09.2021.

Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Matka maloletého dieťa sa podaným návrhom domáhala zmeny úpravy styku otca s maloletým, ktorý styk bol naposledy upravený rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica, sp. zn. 12P/34/2021, právoplatným dňa 08.09.2021, „a to tak, že otec bol oprávnený stretávať sa s maloletým každú párnú sobotu a nedeľu v mesiaci v čase od 10:00 hod. do 12:00 hod. v prítomnosti matky, a každú stredu od 17:00 hod. do 18:30 hod. bez prítomnosti matky, pričom takto upravený styk bol určený do 18.12.2021 a po tomto dátume je otec oprávnený stýkať sa s maloletým bez prítomnosti matky. Matka v návrhu žiadala zmeniť úpravu styku otca s maloletým tak, že otec bude oprávnený stýkať sa s maloletým každý párný týždeň v sobotu a v nedeľu od 10:00 hod. do 12:00 hod. za prítomnosti matky v bydlisku matky. Svoj návrh odôvodnila tým, že dohodnutý styk je v rozpore so záujmami dieťaťa a jeho zdravotným stavom, nakoľko otec je pre maloletého neznáma osoba, nemá k nemu žiaden citový vzťah, maloletý je v blízkosti otca mrzutý, plače a vyžaduje si prítomnosť matky. Uviedla, že otec nie je zárukou, že sa o syna vie postarať, nevytvára si k nemu žiadnu citovú väzbu, pri dieťati nedodržiava dostatočnú hygienu, synovi dáva čaj, z ktorého cez cumel' odpije sám, a potom takto neumytý cumel' dá naspäť maloletému. Zároveň bola susedmi otca upozornená, že v čase keď je otec so synom sám, tento neustále plače, pričom ho otec ani jeho matka nedokážu utíšiť. Po styku s otcom je maloletý bojzlivejší, nepokojný, plačlivý, dožaduje sa matkinej prítomnosti a zvýšili sa u neho záchvaty trasu a kožné problémy. Podľa jej názoru maloletý v jej neprítomnosti trpí, nakoľko je vo veku, kedy je na ňu veľmi naviazaný a akékoľvek odlúčenie je v rozpore s jeho zdravým vývinom. Prostredie u otca je pritom pre dieťa neznáme, v ktorom sa necíti bezpečne, nakoľko v spoločnej domácnosti s otcom nikdy nežili. K návrhu matka pripojila lekárske správy maloletého.

2. Otec sa k návrhu písomne nevyjadril.

3. K podanému návrhu sa písomne vyjadril Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Považská Bystrica, Agenda sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately (ďalej len „kolízny opatrovník“), ktorý zaslal súdu správu zo dňa 14.12.2021 o prešetrení pomerov maloletého. Uviedol, že matka s dieťaťom žije v rodinnom dome spolu so svojou matkou a jej priateľom. V domácnosti matky sú vytvorené vhodné podmienky pre starostlivosť o dieťa. Matka uviedla, že počas stretávania otca so synom za jej prítomnosti dochádzalo k vulgárnym útokom na jej osobu aj zo strany starej matky a sestry otca. Matka tiež poukázala na to, že dieťa malo počas návštevy u otca úraz. Spozorovala na dieťati zmeny v správaní po stretnutí s otcom, ktoré začalo horšie spávať, v noci sa častejšie budieva s plačom, býva nepokojné, ťažšie sa dá upokojiť a neustále sa dožaduje prítomnosti matky. Otec uviedol, že styk so synom bez prítomnosti matky prebieha bezproblémovo, hrá sa s ním, syn neplače, počas styku mu dokáže zabezpečiť základné potreby. Vyjadril presvedčenie, že keď sa dokáže postarať o dieťa v stredu, kedy má určený styk súdom bez prítomnosti matky, dokázal by to bez nej aj v sobotu a v nedeľu. Z dôvodu narušených a problematických vzťahov a komunikácie medzi rodičmi, bola rodina zaradená do spolupráce so psychologičkou Referátu poradensko - psychologických služieb. Kolízny opatrovník odporučil, aby súd rozhodol po zohľadnení najlepšieho záujmu dieťaťa v podmienkach na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi a inými blízkymi osobami s prihliadnutím na problematické, narušené vzťahy a komunikáciu v rodine.

4. Dňa 17.08.2022 bol súdu doručený návrh otca na zmenu úpravy styku otca s maloletým, o ktorom sa viedlo samostatné konanie pod sp. zn. 7P/38/2022. Týmto návrhom otec žiadal upraviť styk tak, že tento bude oprávnený stýkať sa s maloletým každý párný týždeň v roku v sobotu a nedeľu od 9,00 hod. do 18,00 hod., každý týždeň v stredu od 15,00 hod. do 18,30 hod., bez prítomnosti matky, tak, že si v určenú hodinu dieťa pred bytom matky prevezme a v určenú hodinu dieťa pred bytom matky odovzdá. Otec vzhľadom na vek dieťaťa žiadal upraviť aj styk počas vianočných a novoročných sviatkov tak, že si dieťa v každom roku prevezme 25.12. o 9,00 hod. a dieťa o 18,00 hod. toho istého dňa matke odovzdá, v párnom roku si otec dieťa dňa 31.12. o 9,00 hod. prevezme pred bytom matky a v ten istý deň o 18,00 hod. dieťa matke odovzdá, v nepárnom roku si dieťa dňa 1.1. prevezme o 9,00 hod. pred bytom matky a o 18,00 hod. dieťa matke odovzdá. Počas veľkonočných sviatkov si otec prevezme dieťa každý Veľkonočný pondelok o 9,00 hod. pred bytom matky a o 18,00 hod. dieťa matke toho istého dňa odovzdá. Svoj návrh odôvodnil tým, že maloletý sa od 18.12.2021 stretáva s otcom a jeho rodinou bez prítomnosti matky, pričom tento kontakt je pre maloletého viditeľnou radosťou. Vzťah so synom hodnotí ako silne

pozitívny, maloletý k nemu má vytvorenú väzbu a citový vzťah, v jeho blízkosti maloletý prejavuje radosť a naopak, keď syna odovzdáva matke tento prejavuje nespokojnosť, že ho otec opúšťa. Styk s maloletým žiada rozšíriť na dlhší čas, nakoľko chce vzťah so synom rozširovať a upevňovať, a tiež by rád syna brával na výlety.

5. Uznesením Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 05.09.2022, sp. zn. 12P/59/2021-51 súd spojil konanie sp. zn. 12P/59/2021 a sp. zn. 7P/38/2022 na spoločné konanie, ktoré bolo ďalej vedené pod sp. zn. 12P/59/2021.

6. Právna zástupkyňa matky na pojednávaní uviedla, že trvajú na svojom návrhu, súhlasia však aby styk prebiehal bez prítomnosti matky. Mala za to, že rešpektovaním znaleckého posudku je rozširovanie styku, ale postupne, teda napríklad od 09:00 hod. do 13:00 hod.. Uviedla, že keď matka pripravuje maloletého na styk s otcom, maloletý začne hnačkovať a zvracať. Má za to, že pokoj dieťaťa u znalca spôsobila prítomnosť matky. Od znaleckého posudku chodí maloletý za matkou a hovorí „cicíky fuj“, čo dovtedy nezaznelo. Na druhej strane sa ich ale dožaduje. Navrhla vypočuť svedkov, ktorí by sa vyjadrili ku skutočnostiam, ktoré nastali po znaleckom posudku, a to otcovu susedu A. D., matkinu susedu G. I. a kamarátku J. D..

7. Právna zástupkyňa otca na pojednávaní uviedla, že znalecké dokazovanie je najvyššou formou, a preto nesúhlasia s vykonávaním dôkazov, ktoré navrhla matka. Styk otca s maloletým prebieha dobre, aj matka súhlasí, aby prebiehal v jej neprítomnosti. Poukázala na skutočnosť, že pani D. je susedou, s ktorou má rodina otca spor o odstránenie drevín, táto je neustále v okne, pozoruje a vykrikuje. Maloletý je o dva roky starší a zo znaleckého posudku vyplýva, že vzťahy medzi rodičmi a maloletým sú dobré a je v záujme maloletého, aby bol styk rozšírený. Trvajú preto na rozšírení styku v súlade so znaleckým posudkom, pričom by vedeli uzatvoriť aj rodičovskú dohodu na menší počet hodín.

8. Kolízna opatrovníčka na pojednávaní uviedla, že sa pridrižiava záverov znaleckého posudku a odporúča styk rozšíriť tak, ako to navrhol otec. Prípadne, ak by sa rodičia vedeli dohodnúť na časových intervaloch, ale určite navrhuje sobotu, nedeľu aj stredu bez prespatia na dlhšiu dobu.

9. Súd vykonal dokazovanie výsluchom rodičov a prečítaním, resp. oboznámením obsahu listinných dôkazov predložených účastníkmi konania ako aj zabezpečených súdom – lekárske správy maloletého, záznam z informatívneho stretnutia rodičov, odborné stanovisko, správa Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, odboru sociálnych vecí a rodiny, referátu poradensko – psychologických služieb, závery znaleckého posudku PhDr. Andreja Benkoviča a fotografia, pričom zistil nasledovný skutkový stav:

10. Z lekárskej správy A. K. L. zo dňa 01.12.2021 bola u maloletého zistená iná porucha so začiatkom v perinatálnom období, trasenie dieťaťa bez poruchy vedomia.

11. Z lekárskej správy MUDr. Evy Baštekovéj zo dňa 30.11.2021 vyplýva, že maloletému bola diagnostikovaná iná bližšie určená dermatitída – susp. Acrodermatitis papulosa eruptiva / Gianotti Crosti syndróm.

12. Z lekárskej správy A. M. G. zo dňa 11.10.2021 bola u maloletého zistená rovnaká diagnóza, ako určil MUDr. Slávko Guťan vo svojej lekárskej správe.

13. Z lekárskej správy A. N. D. vyplýva, že maloletému bol diagnostikovaný Gastroezofageálny reflux 1/10 – mierneho stupňa k veku, porucha príjmu tuhej stravy, porucha vyprázdňovania stolice a porucha vedomia s kĺčami, pričom mu bola odporučená normálna životospráva, strava veku primeraná aj s príkrmami, postupne skúšať kúskovitú stravu a po príkrme nedojsť, skôr ponúknuť vodu alebo čaj.

14. Zo zápisnice z informatívneho stretnutia rodičov konaného dňa 05.09.2022 na Okresnom súde Považská Bystrica, pod vedením A. A. D. vyplýva, že medzi účastníkmi konania nebolo možné uzatvoriť dohodu rodičov, nakoľko matka trvala na svojom návrhu, s ktorým otec nesúhlasil, a tento rovnako tak trval na svojom podanom návrhu.

15. Z odborného stanoviska (psychologického posudku) Inštitútu zdravého vývinu, Súkromného centra špeciálno-pedagogického poradenstva, A. O. P. Q. zo dňa 04.10.2022 vydaného na žiadosť matky

vyplýva, že dieťaťu sa odporúča pri styku s otcom prítomnosť matky v známom prostredí dieťaťa minimálne do veku 3 rokov, pričom je pravdepodobné, že pri záchvatoch dieťaťa sa jedná o reakciu na traumatickú (preťažujúcu) situáciu pre dieťa.

16. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, odboru sociálnych vecí a rodiny, referátu poradensko – psychologických služieb zo dňa 08.08.2022 bolo zistené, že doposiaľ bolo realizované prvé stretnutie individuálnou formou s otcom maloletého a s matkou maloletého za účelom poskytnutia poradensko – psychologickéj pomoci rodičom pri konflikte o dieťa, zlepšenie komunikácie medzi rodičmi a poskytnutie pomoci v rámci rodičovských zručností. Rodičom bola ponúknutá možnosť realizácie aj ďalšieho termínu stretnutia dyadickou formou, čo obaja odmietli. Zo správy vyplýva, že neustávajúce konflikty medzi rodičmi maloletého budú mať pribúdajúcim vekom dieťaťa negatívny dopad na jeho psychiku a pri stupňujúcej konfliktných situácií medzi rodičmi bude potrebovať psychologickú odbornú pomoc poskytnutú pre deti a aj samotných rodičov, v záujme zlepšenia kvality života, podpory vzťahov a väzieb, nevyhnutných pre zdravé fungovanie rodiny.

17. Zo záverov znaleckého posudku, znalca PhDr. Andreja Benkoviča, č 81/2023 zo dňa 23.06.2023 bolo preukázané, že kognitívny vývin maloletého je prilihavý k jeho fyzickému veku. V psychickom stave maloletého sú prítomné diskkrétne odchýlky emočného vyspievania v zmysle naznačených regresných fenoménov pri prijímaní potravy (ťažkosti s prijímaním tuhej stravy u maloletého, ktoré môžu byť upevňované aj pretrvávajúcimi dojčeniami matky vo veku 2 roky 2 mesiace maloletého - v čase vyšetrenia, rovnako aj odporúčané gastroenterológom na vyšetrení dňa 17.01.2023 ukončiť dojčenie). Inak znalec nepozoruje u maloletého odklon od emočného a sociálneho vývinu. Vzťah medzi matkou a otcom je aktuálne disharmonický, konfliktný, vzájomne nedôverčivý, čo môže mať negatívny dopad v budúcnosti na maloletého. Vzťah matky s maloletým A. je harmonický. Vzťahová väzba maloletého s matkou je vytvorená. Interakcia s maloletým A. je na dobrej úrovni, maloletý je pri matke spontánny, bez tenzie, hravý. Vzťah otca s maloletým A. je harmonický. Vzťahová väzba maloletého s otcom je vytvorená, samozrejme nie je tak pevná ako s matkou, čo je fyzickému veku maloletého a situácii rozpadu rodiny primerané. Interakcia s maloletým A. je na dobrej úrovni, maloletý v kontakte s otcom je spontánny, hravý, bez tenzie či separačnej úzkosti od matky. V dôsledku styku otca s maloletým dieťaťom nie je ohrozené jeho zdravie a duševný vývin. Maloletý pozitívne reaguje na rodičov, sú to osoby pre neho známe, počas vyšetrenia interagoval aj s matkou aj s otcom. Vyskytujúce sa záchvatové stavy popísané u maloletého sa vyskytujú od júla 2021 (1x hospitalizovaný z dôvodu diferenciálnej diagnostiky daných stavov v 07/2021), teda počiatok týchto stavov nemožno prisudzovať k styku s otcom bez prítomnosti matky, keďže sama matka uviedla, že 18.09.2021 bol vydaný rozsudok a odvtedy si otec maloletého bráva. Oboma rodičmi popisované ťažkosti v správaní maloletého - typu uhryznutie a pod. sú prejavy obdobia vzdoru u maloletého, ktoré trvá od 1,5 roka do 3 rokov. Je to typický prejav daného obdobia, kedy si dieťa buduje vlastné jásťvo cez vzdor, teda si vydobíja pozornosť a rýchle uspokojovanie svojich potrieb cez vzdor (typické je, že sa dieťa hodí o zem, buchne seba alebo druhých, uhryzne druhých, hodí niečo o zem, a pod.). Takéto správanie je nutné zo strany rodičov korigovať, nie je však vymykajúce sa prirodzenému vývinu dieťaťa. Styk otca s maloletým, tak ako je aj tohto času realizovaný, bez prítomnosti matky, nenaruša vývin maloletého, nakoľko maloletý nevykazuje separačnú úzkosť pri styku s otcom bez prítomnosti matky, otec je pre neho vzťahovo blízka osoba. Je možné styk rozšíriť na viac hodín za deň s postupným nábehom. Maloletý však ešte nedosiahol taký stupeň vývinu, aby bol schopný prespávania u otca bez toho, aby to nemalo negatívny dopad na jeho vývin. O prespávaní na približne jednu noc sa dá hovoriť vo veku po dosiahnutí troch rokov života, resp. v období po začlenení sa do materskej školy.

18. Na predloženej fotografii sa nachádza maloletý, ktorý sa vozí na detskej motorke.

19. Matka vypovedala, že vzhľadom na závery znaleckého dokazovania netrvá na tom, aby styk otca s maloletým prebiehal v jej prítomnosti, žiadala však aby bol styk zachovaný v takom rozsahu, ako je realizovaný v súčasnosti, nakoľko maloletý odmieta chodiť k otcovi. Keď sa od neho vráti, hovorí, že plakal, a že mu chýbala mama. Po návštevách s otcom vždy zvracia, má trávacie problémy, pretože mu otec dáva cukríky. Maloletý kope deti a zvieratá, hovorí, že s tatom kope psa aj prasa. Uviedla, že babka maloletého viezla ich syna na motorke napriek tomu, že nemá vodičské oprávnenie a od otcovej susedy sa dozvedela, že u otca sú často hádky a konflikty, pričom naposledy došlo aj k bitke medzi otcovou sestrou a otcom maloletého. Matka poznamenala, že syna stále kojí, čo jej odporučila obvodná lekárka a gastroenterologička, pretože keby nekojila, maloletý by neprijímal tekutiny ani stravu a bol by dehydrovaný.

20. Otec pri výsluchu uviedol, že tvrdenia matky nie sú pravdivé. So synom zvieratá nikdy nekopali. On je registrovaný chovateľ, jeho zvieratá sú pod veterinárnym dohľadom a všetko má povolené príslušnými úradmi. Nemá problém s tým, že maloletý je kojený, sám hovorí synovi, že keď pôjde domov mama mu ten cicík dá. On ani jeho matka nikdy neboli priestupkovo ani trestne stíhaní. So susedmi však majú dlhé roky zlé susedské vzťahy a matka maloletého to chce zneužiť proti nim. Uviedol, že býva sám, ale keď je s maloletým zvyknú prísť aj jeho rodičia, sestra a prípadne jeho priateľka. S rodičmi býva v jednom dvore. Styk s maloletým prebieha tak, že tento ho čaká za brámkou a keď sa bránka otvorí, rozbehne sa za ním, sadne si do auta a idú si po svojom. Buď idú na ihrisko alebo na prechádzku. A. sa boli pozrieť na ovečky. Stalo sa asi dva alebo tri krát, že malý s ním nechcel ísť, bol to však len vzdor, ani slzy mu nešli. Nasadol do auta a bolo po plakaní. Stalo sa to však aj opačne, že malý plakal, že nechce ísť späť k mame.

21. Súd zamietol návrh matky na výsluch svedkov A. D., G. I. a J. D., vzhľadom na to, že vykonaným dokazovaním došlo k dostatočnému objasneniu veci, aj s poukazom na znalecký posudok. Navyše uvedené osoby nie sú s otcom maloletého v priamom kontakte (jedná sa o otcovu susedu, matkinu susedu a matkinu kamarátku), preto súd nepovažoval za potrebné ich vypočuť.

22. Podľa čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa, záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

23. Podľa čl. 24 ods. 2 Charty základných práv Európskej únie, pri všetkých opatreniach prijatých orgánmi verejnej moci alebo súkromnými inštitúciami, ktoré sa týkajú detí, sa musia v prvom rade brať do úvahy najlepší záujmy dieťaťa.

24. Podľa čl. 5 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine (ďalej len „zákon o rodine“), záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä

- a) úroveň starostlivosti o dieťa,
- b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava,
- c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa,
- d) okolností, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa,
- e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou,
- f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa,
- g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny,
- h) podmienky na vytváranie a rozvod vzťahových väzieb s obidvoma rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami
- i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

25. Podľa § 28 ods. 2 zákona o rodine, rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

26. Podľa § 36 ods. 1 zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

27. Podľa ustanovenia § 24 ods. 4 zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

28. Podľa § 25 ods. 1 zákona o rodine, rodičia sa môžu dohodnúť na úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo. Dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode.

29. Podľa § 25 ods. 2 zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

30. V konaniach vo veciach starostlivosti súdu o maloleté dieťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní súdu najlepší záujem maloletého dieťaťa (čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa; čl. 5 Zákona o rodine). V prípade, že maloleté dieťa bolo zverené do osobnej starostlivosti jednému z rodičov je jedným z prostriedkov na zabezpečenie čiastočnej spoluúčasti rodiča, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, na výchove maloletého dieťaťa a na udržiavanie rodičovského vzťahu a upevňovanie citových vzťahov, osobný styk rodiča s maloletým dieťaťom.

31. Úprava styku je inštitút, ktorý sa vyvíja vzhľadom na vek dieťaťa, okolnosti a úprava styku nie je určená raz a navždy. Súd rozhodnutie o úprave styku v budúcnosti môže modifikovať, práve s ohľadom aj na skutočnosti, ktoré budú preukazované alebo preukázané ohľadne aktuálneho styku, teda, či je potrebné styk modifikovať, a to zúžiť alebo rozšíriť do budúcnosti.

32. Na základe takto vykonaného dokazovania mal súd za preukázané a jednoznačne dospel k záveru, že úprava styku taká ako žiadal otec vo svojom návrhu je v súlade so záujmom maloletého, a preto je potrebné styk otca s maloletým rozšíriť tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku. Hoci matka v priebehu konania tvrdila, že maloletý nemá k otcovi vytvorený citový vzťah, otec je pre maloletého cudzia osoba, maloletý je v prítomnosti otca mrzutý a plače, pričom sa mu zhoršil zdravotný stav (záchvaty trasu, kožné problémy), nebolo relevantným spôsobom preukázané, že by zhoršený zdravotný stav maloletého bol spôsobený v dôsledku realizácie styku s otcom, a teda nebolo preukázané, že by styk maloletého s otcom bez prítomnosti matky akýmkoľvek spôsobom nepriaznivo vplýval na maloletého. Naopak súd má za to, že maloletý má s otcom dobrý, harmonický vzťah a k tomuto má vytvorenú citovú väzbu, pričom aj z vyjadrenia znalca vyplýva, že maloletý nevykazuje separačnú úzkosť pri styku s otcom bez prítomnosti matky, nakoľko otec je pre neho vzťahovo blízka osoba.

33. Súd nezistil, že by maloletý v dôsledku styku s otcom trpel, ani že by správanie otca (matkou vytykána nesprávna hygiena otca pri maloleťom, či tvrdené kŕmenie maloletého cukríkmi) určitým spôsobom negatívne ovplyvňovalo zdravotný stav maloletého. Toto nevyplýva zo žiadnej z priložených lekárskejších správ, jedná sa preto len o tvrdenie matky, ktoré otec vyvrátil.

34. V intenciách vyššie uvedeného, najmä s poukazom na odporúčanie kolízneho opatrovníka ako aj na závery znaleckého posudku, z ktorého jednoznačne vyplýva, že maloletý má s otcom dobrý vzťah, je to preňho blízka osoba, v jeho prítomnosti je spontánny a hravý, netrpí odlúčením od matky, pričom v dôsledku styku otca s maloletým dieťaťom nie je ohrozené jeho zdravie a duševný vývin, vyhovel otcovmu návrhu a rozhodol tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletým každý páry týždeň v roku, v sobotu a v nedeľu od 09.00 – 18.00 hod., každý týždeň v stredu od 15.00 hod. do 18.30 hod., počas vianočných sviatkov každý rok 25.12. od 09.00 – 18.00 hod., každý páry rok 31.12. od 09.00 – 18.00 hod., každý nepáry rok 01.01. od 09.00 – 18.00 hod. a počas Veľkonočných sviatkov, každý rok vo Veľkonočný pondelok od 09.00 – 18.00 hod..

35. Hoci znalec navrhoval rozšíriť styk otca s maloletým na viac hodín za deň s postupným nábehom, pričom toho času trvá styk otca s maloletým cez víkend 2 hodiny a v týždni hodinu a pol, súd mal za to, že v časovom rozmedzí od 09:00 - 18:00 hod. (cez víkend) a od 15:00 - 18:30 hod. (v týždni) dokáže otec prežiť s maloletým plnohodnotnejšie a je schopný lepšie si upevniť a ďalej budovať vzťah otca so synom, aj vzhľadom na to, že maloletý po obede spáva približne dve až tri hodiny. Čo sa týka styku otca s maloletým počas sviatkov, súd považuje za správne a spravodlivé, aby maloletý strávil s otcom deň po Vianociach, teda 25.12., a rovnako každý páry rok 31.12. a každý nepáry rok 01.01.. Počas Veľkonočných sviatkov súd usúdil, že je v záujme maloletého aby strávil s otcom Veľkonočný pondelok, nakoľko sa jedná o chlapca, ktorý bude s otcom chodiť na šibačky.

36. Súd pri svojom rozhodovaní vychádzal v prvom rade z potrieb maloletého dieťaťa a rozhodnutie súdu v tak citlivej otázke ako je stretávanie sa rodičov s dieťaťom a určenie rozsahu vplyvu rodiča na výchovu dieťaťa, musí sledovať v prvom rade záujmy dieťaťa a nie záujmy rodičov. Prihliadol teda aj na to, aby bolo rešpektované právo maloletého dieťaťa na zachovanie a upevňovanie vzťahu nie len k matke, ale aj k otcovi.

37. Hoci bolo zistené, že maloletý trpí záchvatovými stavmi, pričom má tiež ťažkosti s prijímaním tuhej stravy, takto zhoršený zdravotný stav maloletého však nemožno pripisovať styku maloletého s otcom, nakoľko takáto skutočnosť nevyplýva zo žiadneho z vykonaných dôkazov. Záchvatové stavy sa u maloletého vyskytujú už od júla 2021, pričom sama matka súdu uviedla, že styk otca s maloletým bez jej prítomnosti (každú stredu) prebieha od právoplatnosti rozsudku o poslednej úprave styku, teda od 08.09.2021, a následne od 18.12.2021 aj sobotu a nedeľu. Zároveň zo záverov znaleckého posudku vyplýva, že poruchy príjmu potravy u maloletého môžu byť zapríčinené aj pretrvávajúcim dojčením u matky, pričom gastroenterológ matke odporučil ukončiť dojčenie. Súčasne sa znalec vyjadril aj ku správaniu maloletého, typu uhryznutie a podobne, kedy uviedol, že maloletý je toho času v období vzdoru, ktorý trvá u detí od 1,5 roka do 3 rokov a jedná sa o typický prejav daného obdobia, kedy si dieťa vydobýja pozornosť a rýchle uspokojovanie svojich potrieb cez vzdor, pričom toto správanie nie je vymykajúce sa prirodzenému vývinu dieťaťa.

38. Súd má preto za to, že aj samotné správanie maloletého, kedy občas keď je u matky odmieta ísť k otcovi, a naopak keď je maloletý s otcom odmieta sa vrátiť k matke vypovedá len o tom, že maloletý má oboch rodičov rád, k týmto má vytvorený citový vzťah a s oboma rodičmi chce tráviť čas.

39. Záverom súd poukazuje na tú skutočnosť, že negatívny vplyv na psychický vývoj maloletého majú skôr pretrvávajúce konflikty medzi rodičmi, čo potvrdilo viacero psychológov vo svojich vyjadreniach v rámci konania.

40. Týmto rozsudkom sa mení rozsudok Okresného súdu Považská Bystrica, sp. zn. 12P/34/2021, zo dňa 18.08.2021, právoplatný 08.09.2021.

41. O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 52 Civilného mimosporového poriadku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia rozsudku cestou Okresného súdu Trenčín, pracovisko Považská Bystrica na Krajský súd v Žiline v troch vyhotoveniach.

Podľa § 363 CSP v podanom odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, uvedenie spisovej značky, čo sa ním sleduje a podpis; § 127 ods. 1,2 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, a) že neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené alebo h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. a) až h) CSP).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP).

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 CSP).